Başkanlık, Türkiye kapitalizminin yönelimleri ve emperyalist dünyanın çelişkileri üzerine

Güncel tezler ve görevlerimiz

1. Türkiye'de başkanlık sorunundan çok, Erdoğan sorunundan söz edilmelidir. Bugünkü haliyle Türkiye'de başkanlık gündemi, sermaye sınıfının istikrar ve güçlü iktidar arayışının ötesine geçmiştir. Başkanlık iktidarda durduğu her gün dosyası daha kabarık hale gelen ve yarattığı karmaşayı içinden çıkılamaz hale getiren bir lider ve onun peşinden sürüklenen bir ekibin çıkarlarına daralmıştır.

2. Bununla birlikte, başkanlık sistemine geçilmesi için hazırlanan Anayasa teklifinin altyapısı, 12 Eylül 1980 faşist darbesinden sonra Meclis'in ve genel olarak siyasal partilerin rolünün azaltılması, hükümetler üzerindeki denetimin zayıflaması için ardı ardına yapılan düzenlemelerle oluşturulmuştur. Bu düzenlemelerin tamamı emperyalist ülkelerin ve tekelci burjuvazinin yönlendirmesiyle gerçekleştirilmiştir. Emekçi sınıfların haklarının hukuken ve fiili olarak gaspı, ülke kaynaklarının sermaye tarafından yağmalanması, ardı ardına gelen özelleştirmeler, bu düzenlemelerle kolaylaşmıştır. Dolayısıyla Erdoğan, Türkiye burjuvazisinin araladığı bir kapının kendisi için ardına kadar açılması için uğraşmaktadır.

3. Gerçekte Erdoğan, bugün Anayasa değişikliğiyle elde etmek istediği her tür yetkiyi, sürekli uzatılan OHAL uygulamasından da yararlanarak, fazlasıyla kullanmaktadır. Şu anda Türkiye'de Cumhurbaşkanı'nı denetleyen, sınırlayan herhangi bir kurum ya da mekanizma kalmamıştır. Sorun, Erdoğan'ın kendisini bir türlü rahat hissetmemesinde, konumunun kırılganlığını ortadan kaldıracak bir yasal güvence aramasındadır. 2014 yılında Başbakanlık'tan Cumhurbaşkanlığı'na geçişte aynı kaygı öne çıkmıştır. Başkanlık Erdoğan'ın kaygılarını büsbütün ortadan gidermeyecek ama onun için daha etkili bir koruma sağlayacaktır.

4. Söz konusu koruma yalnızca hukuk zemininde değerlendirilmemelidir. Erdoğan, seçmen desteğine sahip biri olarak başkanlık konumunu siyasal hamleleri açısından da etkili bir biçimde kullanabileceğinden emindir. Çok ağır bir kuşatmayla karşı karşıya olsa da Erdoğan'ın daha ılımlı bir çizgiyi benimsemesi, kendisini belirleyen ideolojik referansları terk etmesi mümkün değildir. Kaldı ki arkasındaki toplumsal desteğin sürekliliğini sağlama ihtiyacı, ideolojik ve kültürel açıdan saldırgan bir üslubu zorunlu kılmaktadır.

5. Ancak Erdoğan'ın en büyük açmazı, başkanlık hedefinin ortaya çıkardığı (bu hedefe ulaşılsa bile) ek tehditlerdir. Kendi konumunu güçlendirmek, sağlama almak için attığı her adım, Erdoğan'a dönük müdahalelerin de şiddetini artırmaktadır. Üstelik bu müdahaleler sanıldığı gibi tek bir merkezden, Amerika Birleşik Devletleri içindeki etkili bir odaktan kaynaklanmamaktadır. Erdoğan'ın tasfiyesini istemeyen, ona kritik bazı dönemeçlerde yardımcı olan güçlerin bir kısmı, başkanlıkla elini kuvvetlendirmiş bir Erdoğan değil, kendilerine "mahkûm" bir Erdoğan'ı tercih etmektedir. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Erdoğan her ne kadar darbeye karşı direnen bir "lider" görüntüsü verse de kaleleri içten fethedilmiş, kendisini var eden mekanizmaların büyük bölümü dağılmış ve yalnızlaştırılmış biriydi. Başkanlık bu açıdan Erdoğan'ı, şu anda kendisini çeşitli nedenlerle kollayan aktörlere karşı da güçlendirecektir.

6. Yine de Erdoğan şu anda temelde iki nedenle kaygılıdır. Bunlardan ilki, Erdoğan'a siyasi kariyerinde en büyük desteği veren Amerika Birleşik Devletleri ve diğer NATO üyesi ülkelerden kaynaklanan müdahalelerdir. Bu müdahaleler 2011'de ilk belirtilerini gösterdikten sonra kademeli olarak artmıştır. 15 Temmuz darbe girişimi, ABD merkezli operasyonların hangi boyutlara ulaşabileceğini açıkça göstermiştir. Şu anda Türkiye'yi etkilemekte olan terör saldırılarının, istikrarsızlaştırıcı siyasal girdilerin önemli bölümünün emperyalist merkezlerden kaynaklandığı tartışılmayacak bir gerçektir.

7. Erdoğan'ın diğer kaygısı ise bugün belli ölçülerde sinmiş gözüken ama öfke ve kızgınlığı her geçen gün artan "karşıt" toplumsal tabanın varlığıdır. Bu toplumsal tabanın Erdoğan'la barışması neredeyse imkansızdır. Ayrıca Erdoğan, başka örneklerden emperyalist ülkelerin "muhalif" toplumsal kesimleri manipüle etme, yönlendirme yeteneğini iyi bilen bir siyasetçidir. Haziran Direnişi bu yeteneğin hem sınırlarını hem de solun en küçük bir ideolojik ve fiziki ağırlık koyuşu karşısında nasıl çaresizleşebileceğini gösterse de Türkiye'nin aradan geçen üç yıllık sürede şu ya da bu emperyalist merkezin müdahalelerine daha açık hale geldiği ortadadır. Erdoğan bir yandan devrimci, sosyalist hareketin kendisine karşı olan halk kesimlerine önderlik etmesinden korkarken bir yandan da aynı halk kesimlerinin uluslararası güçlerin etki alanına girmesinden çekinmektedir.

8. Tam da bu noktada Erdoğan'ı önce kontrol etmek, bunu beceremeyince düşürmek isteyen uluslararası aktörlerin hangi saiklerle hareket ettiğine açıklık getirilmelidir. Bu aktörlerden ABD'yi Erdoğan'a açık çek verme noktasından onu bir darbe girişimiyle karşı karşıya bırakma noktasına getiren faktörler şunlardır:

- Erdoğan'ın kutuplaştırıcı siyaset tarzının yarattığı tepkilerin kontrolsüz gelişmelere yol açması her an mümkündür. Haziran Direnişi, uluslararası tekellerin Türkiye'de halk güçlerini istediği doğrultuda hareket ettirebileceği güvenini duyamayacağının en güzel kanıtıdır. Direniş sırasında birçok kanaldan sermaye sınıfının, başat emperyalist ülkelerin ve Türkiye'de devlet içindeki bazı unsurların çeşitli müdahalelerde bulunduğunu, halk hareketini liberal bir eksene çekmek için çaba harcadığını ancak istedikleri sonucu alamadıklarını biliyoruz. Direnişin hemen ardından toplumdaki öfkeyi tape'lere ve sandığa gömmeye çalışıp sonuca halkı edilgenleştirerek ulaşmak istemelerinin nedeni de budur.

- Arap Baharı, emperyalizmin bölgesel planlarında özel görev üstlenen İslamcı bir partinin işbaşı yapması hesaba katıldığında, bir açıdan Türkiye'de başlamış ve Türkiye'nin de içinde olduğu bir ittifakın başarısızlığıyla sonlanmıştır. ABD'nin büyük beklentilere girdiği, risk aldığı operasyonun başarısızlığa dönüşmesi, Erdoğan'ın güvenilirliğini büyük ölçüde ortadan kaldırmıştır. Erdoğan Suriye'de yalnızca yanlış hesap yapmamış, ABD'nin hiç istemediği bir sonuca, Rusya'nın ağırlığının daha da artmasına neden olmuştur.

- Erdoğan'ın işler yolundayken pek rahatsız etmeyen kişisel üslubu, emperyalist dünya derin bir krize girmişken ve o dünyadaki iç çelişkiler derinleşmişken ciddi bir sorun yaratmaktadır. Öngörülemeyen davranışlar sergileyen ve ne yaparsa yapsın kendi destekçileri nezdinde inandırıcılığı pek erozyona uğramayan bir "lider"in varlığına ABD ve diğer güçlü emperyalist ülkeler tahammül etmekte zorlanmaktadır.

- Emperyalist dünyada sözünü ettiğimiz iç çelişkiler, Erdoğan'a ek hareket alanı açmaktadır. Bugün Türkiye'nin Rusya ile yakınlaşmasını mümkün kılan, yalnızca NATO ittifakında ortaya çıkan zayıflama değil, aynı zamanda dünya ölçeğinde tüm ittifaklar sistemini sürekli olarak bozup yeniden kuran bir karmaşanın yaşanıyor oluşudur. Bu koşullarda Erdoğan'ın, hegemonyası sorgulanan ABD'ye rahatsızlık vermesi kaçınılmazdır.- Ilımlı İslam projesi, başından beri dile getirdiğimiz açmazla karşılaşmıştır: İslam'ın siyasallaşması ılımlı bir seyir izleyemez. ABD ve diğer NATO ülkelerinin Türkiye'nin yardımıyla ortaya çıkardığı "ılımlı" ve "radikal" dinci unsurların uluslararası sistem bu kadar sarsılmışken istendiği gibi kontrol edilebileceğine inanmak saçmadır. Bugün söz konusu unsurların önemli bölümü üzerinde ABD ve diğerlerinin söz söyleme ve yönlendirme yeteneği sürse bile, hızla siyasallaşan İslam'ın ideolojik-siyasal açıdan tıkanma yaşayan olan ABD ve Avrupa Birliği'nde ek sorunlar yaratmaması mümkün değildir.

- ABD ve NATO açısından ittifaka üye ve Avrupa Birliği'ne aday bir ülkede söz dinlemeyen, dahası kendisine dönük hamleleri boşa çıkaran bir aktör hem kötü bir örnektir hem de bir bütün olarak ABD'nin merkezinde durduğu hiyerarşinin inandırıcılığını sarsmaktadır. Bir NATO ülkesinin hem ekonomik hem siyasi açıdan kazanabileceği özerkliğin sınırı olduğu düşüncesi ciddi yara almıştır.

9. Erdoğan'a dönük uluslararası baskının Trump'ın seçilmesiyle birlikte hafifleyeceğine ilişkin beklentinin kuşkusuz haklı nedenleri vardı. ABD'nin Ankara'daki siyasi iktidara bakışı Obama döneminde olumsuz bir dönüşüm geçirmişti ve seçilmesi durumunda Hillary Clinton'ın ilişkilerdeki kötüye gidişi tersine çevirmesini kimse beklemiyordu. Kaldı ki Clinton'ın ekibiyle yalnız Türkiye değil, birçok ülkede kirli operasyonlarda kullanılan Gülen örgütü arasındaki ilişki çok güçlüydü. Buna karşın, kısa erimde ABD'de Erdoğan'ı rahatlatacak gelişmelerin yaşanması pek mümkün gözükmemektedir. Her şeyden önce, yeni ABD yönetiminin NATO'yu boşlaması, Rusya'nın elini kuvvetlendirecek eksen kaymalarına seyirci kalması düşünülemez. Bu anlamda Erdoğan, NATO açısından bir daha güvenilir bir aktör olmayacaktır. Ek olarak başkanlık seçimi ABD'deki belirsizliği ortadan kaldırmamış, tersine ABD içinde uluslararası boyutları da olan bir mücadeleyi keskinleştirmiştir. ABD kapitalizminin giderek ağırlaşan sorunlarını aşmak için bu sorunlardan daha fazla rahatsızlık duyan tekellerin desteğini alan Trump ile yıllardır ABD'nin askeri hegemonyasını, akıl dışı bir ekonomik modele yaslanarak muazzam kârlar elde etmek için kullanan sermaye grupları ve onların sivil-asker bürokrasideki uzantıları arasındaki sert kavga, Türkiye'ye Erdoğan'ın hiç öngörmediği biçimlerde yansıyabilir. Son olarak Fethullahçıların Trump ekibinden kritik bazı isimlerle de yakın ilişkide olması, her taşın altında "FETÖ" arayan bir zihniyet açısından umut kırıcıdır.

10. ABD'de yaşanan bu sert mücadele, emperyalist sistemin iç çelişkileri ve hegemonya krizinden bağımsız düşünülemez. ABD ekonomisindeki dengesizlik, bu ülkenin İkinci Dünya Savaşı sonrasında kapitalist dünyada kurumsallaştırdığı hiyerarşide eşitsiz gelişme yasasının kaçınılmaz olarak dayattığı oynamaların şiddetini artırmış, sistemde önemli boşluklar ortaya çıkarmıştır. Erdoğan'ın siyasi ömrünü uzatan faktörlerden biri budur. ABD, hegemonyasını sürdürmekte zorluk çekmektedir ama ne Almanya merkezli Avrupa Birliği ne de Rusya henüz bu hegemonya sorununu çözebilecek durumdadır. ABD'nin hegemonyasına meydan okumaya en yakın ülke olarak değerlendirilen Çin Halk Cumhuriyeti'nin bile şu anda böyle bir iddiayı taşıyabileceği oldukça kuşkuludur. Bu durum, mevcut ittifak sistemlerinde ardı ardına değişiklik yaşanması sonucunu doğurmaktadır. Şu anda bir yandan kişisel çıkış arayan Erdoğan'ın yolu çelişkilerin derinleştiği ve paylaşım kavgasının sürmekte olduğu bir ortamda yeni olanaklar peşine düşen Türkiye burjuvazisiyle kimi başlıklarda örtüşmekte, kimi örneklerdeyse patron sınıfı bu ehliyetsiz ekibin hesapsız hareketlerinden kaygılanarak frene basma gereksinimi duymaktadır.

11. Böyle bir ortamda Rusya Federasyonu'nun Erdoğan'a sunduğu yardımın kısıtları olduğu bilinmelidir. Türkiye kapitalizminin ekonomik ve siyasi açıdan NATO'dan koparak Avrasya eksenine yerleşmesi kolay değildir.

- Avrasya eksenini oluşturduğu söylenen ülkeler arasındaki çelişkiler, NATO ittifakı içindeki çelişkilerden daha düşük yoğunluklu değildir. Rusya Federasyonu ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki işbirliğinin dostluk ve güvene dayalı olmadığı ortadadır. Trump'ın bu işbirliğini bozucu bir strateji geliştireceği, Putin'in de buna yardımcı olacağı gözlenmektedir. Türkiye açısından bir diğer önemli ülke olan İran'ın da Rusya Federasyonu ile ilişkilerinde sorunlar giderek artmaktadır. Avrasya mekaniğinin küresel yansıması olarak sunulan BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin Halk Cumhuriyeti, Güney Afrika Cumhuriyeti) ise Brezilya'da yaşanan gelişmelerle birlikte gerçekliği sorgulanan bir olguya dönüşmüştür.

- Rusya Federasyonu'nun Türkiye kapitalizmine ekonomik açıdan sunabileceklerinin sınırı vardır. Burada söz konusu olan kapitalist gelişimin başlangıcında olan bir ülke değildir. Türkiye'de gelişkin bir sermaye sınıfı ve her şeye rağmen güçlü bir ekonomik altyapı mevcuttur. Ekonominin mevcut yapısından kaynaklı ihtiyaçların dış kaynak boyutunun ancak bir bölümü Rusya Federasyonu'nun dengesizliklerden kurtulamayan ekonomisi tarafından karşılanabilir.

- Türkiye burjuvazisinin Almanya, ABD, Fransa, İngiltere gibi NATO ülkeleriyle olan ilişkisi ekonomik, siyasi, kültürel olmanın ötesinde kuşaklar boyunca gerçekleşen "planlı" evlilikler marifetiyle akrabalık düzeyine de çıkmıştır. Erdoğan'ın kendisine dönük kuşatma ve müdahalelerden kurtulma isteği ve Türkiye burjuvazisinin iştahını kabartan yeni olanakların bu güçlü bağları koparması zordur.

- Erdoğan'ın vazgeçmediği ve vazgeçemeyeceği İslamcılığıyla Rusya'nın kendi güvenlik anlayışı örtüşmemektedir. Rusya Federasyonu'nda ve onunla komşu ülkelerde yaşayan milyonlarca Müslüman üzerinde etkisi olabilecek bir ideolojik çekim merkezinin nelere yol açabileceği ortadadır. Afganistan, Çeçenistan ve Suriye'de yaşananlardan sonra Moskova'nın Türkiye'de dinci bir iktidara sonsuz kredi açmasını kimse beklememelidir.

12. Bir boyutuyla Müslüman Kardeşler gibi Türkiye'deki İslamcı hareketlerle her zaman organik ilişkisi olan bir örgütün Arap ülkelerinde önünün açılması ve ABD'nin ittifak sistemine dahil edilmesi olarak da tanımlayabileceğimiz Arap Baharı, Türkiye'de AKP aracılığıyla yaratılan siyasal-ideolojik iklimle mutlak bir uyuma sahipti. Henüz Tunus, Mısır ve Libya'daki hareketlenmeler başlamadan önce Türkiye Komünist Partisi tarafından Yeni-Osmanlıcılık olarak tanımlanan AKP politikası, bugün gelinen noktada ciddi bir tıkanmayla karşı karşıyadır. Suriye halkının dış müdahale ve dinci terör karşısındaki tutumuyla birlikte başarısızlığa mahkum olduğu açıkça görülen Yeni-Osmanlıcılık, AKP kendisine Suriye ve Irak'a sokulma fırsatı veren silahlı İslamcı örgütleri bazı açılardan ortada bırakmak zorunda kalınca nihai darbeyi yemiş oldu. Sözü edilen iki ülkedeki varlığını açıklamada bir kez daha "güvenlik" ve PKK ile mücadele retoriğine dönen Türkiye'de bundan bir yıl öncesine kadar ısrarla dile getirilen bölgesel iddialar bizzat Erdoğan tarafından gündemden düşürülmüştür. Türkiye burjuvazisi, bugüne kadar bölgesel yayılmacılık ve yeni pazarlar konusunda cesaretlendirdiği iktidarı, büyük yıkıma uğrayan bölgede savaşın yoğunluğunun azalmasıyla birlikte ortaya çıkacak ekonomik olanaklara odaklanmaya çağırmakta ve gerçekçi olmayan hedefleri zorlayarak her şeyi kaybetmemek konusunda uyarmaktadır.

13. AKP tarafından bugün bir kez daha "güvenlik" sorununa indirgenerek "düşman" tanımlaması içine sokulan Kürt siyaseti, uzun bir süre kendisine Yeni-Osmanlıcı perspektif içinde yer açmaya çalışmıştı. İşin aslı, AKP de "çözüm süreci"ni gündeme getirdiği her uğrakta çözümün ancak ve ancak İslamcı bir bölgesel düzenlemeyle ete kemiğe bürüneceğini ileri sürmekteydi. Böylece Kürt siyasetinin AKP siyasetinin sacayağı olan Amerikancı, piyasacı ve dinci politikalara yerleşmesi için karşılıklı bir çaba içine girildi. Ancak bu çabaların sonuç alması, Yeni-Osmanlı felsefesinin her düzlemde yol almasına bağlıydı. Erdoğan'ın Suriye'deki başarısızlığı ve 2013'te sokağa kitlesel biçimde yansıyan hoşnutsuzluğu dengelemek amacıyla her zaman canlı tuttuğu milliyetçi söyleme sarılmasıyla birlikte PKK, "çözüm ortağı"ndan bir kez daha "terör örgütü"ne dönüşmüş oldu. Bu dönüşüm, yeni bir yumuşamayı zora soksa da aynı sınıfsal bakışa ve pragmatik siyaset tarzına sahip iki aktörün birbirlerine tutunmak için hamle yapması her zaman mümkündür.

14. Bugün ise Kürt siyaseti, bir yandan geride bıraktığımız yıllarda ABD ile ilişkilerde elde ettiği olanakları yitirmemek için bu ülkenin bölge ve Türkiye operasyonlarına kirli ve kanlı bir biçimde dahil olmakta, bir yandan da Irak ve Suriye'de sürekli değişen dengelerde "kaybeden" tarafta yer almamak için çok yönlü bir strateji izlemektedir. Kürt halkının eşitlik ve özgürlük taleplerini uluslararası sermaye ve emperyalist merkezlerin stratejik hesaplarına eklemleyip gömen Kürt siyasetinin Türkiye işçi sınıfı hareketinin bir müttefiki olduğunu ileri süren "sol"un aynı eklemlenmenin parçası olduğu aşikardır. Kürt siyaseti yalnızca terör eylemlerinin arkasında durduğu için değil, kendi yoksul tabanının çıkarlarına zıt piyasacı, gerici ve Amerikancı bir çizgiye yerleştiği için Türkiye devriminin bileşeni değildir.

15. Emperyalist dünyadaki rekabet ve çatışma ortamında eski bazı müttefiklerini yitiren ve bu anlamda yalnızlaşan Erdoğan'ın bu nedenle "milli çıkarlar"ın savunucusu olduğu tezi hiçbir biçimde doğru değildir. Her şeyden önce bütün toplumu kapsayan ortak çıkarlar yoktur, bu anlamda "milli çıkar" kavramı bir aldatmacadır. Sömürenle sömürülenlerin aynı gemide olduğunu sömürenler iddia eder. Öte yandan sermaye düzeninin, eşitsizlikler üzerine kurulduğu için uluslararası düzeydeki eşitsizlikleri, haksızlıkları, adaletsizliği meşrulaştırdığı ortadadır. Hiçbir kapitalist ülke, dünyada kurulan kurtlar sofrasında masum değildir, herkes kendi gücü oranında pay kavgasına girer ve bu kavgada adil davranış diye bir şey yoktur.

16. Öte yandan Türkiye burjuvazisi yıllar boyunca hem dünya kapitalist sistemine eklemlenmek, hem de başta Türkiye'nin emekçi halkı olmak üzere, bölge halklarına karşı yürüttüğü sınıf kavgasında üstün gelmek için güçlü emperyalist ülkelerin kontrolünde olan ittifak ve kuruluşlara gönüllü olarak girmiştir. Ülkenin ekonomik, siyasi, ideolojik dinamikleri üzerinde emperyalist ülkelerin ağırlığını artıran bu tercihin arkasında sermaye sınıfın açık çıkarları bulunmaktadır. Bu çıkarlar Türkiye'yi CIA operasyonlarının alanına çevirmiş, Türkiye'nin ekonomisini kırılganlaştırmış, sanayi ve tarımı çökertmiş, belli aralıklarla gerçekleşen darbelere yol vermiş, TSK'nın ülke dışında silahlı çatışmalarda rol üstlenmesini sağlamıştır. Bütün bunlar olurken zarar gören Türkiye işçi sınıfıdır, emekçi halktır; kazanan ise yerli-yabancı-çok uluslu tekellerin ortak çıkarıdır.

17. Bugün Türkiye'nin varlığına dönük saldırıların yoğunlaştığı, 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin tehlikede olduğu ve Erdoğan'ın emperyalist ülkeler nezdinde bir engele dönüştüğü için düşürülmek istendiği ileri sürülebilmektedir. Yıllarca ABD ve güçlü Avrupa Birliği egemenlerine yaranmak için sadakat yemini eden, dahası açıkça Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesini reddeden Erdoğan ve çevresine de hâkim olan bu düşünce gerçeğin ters yüz edilmiş halidir, çünkü;

-1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti, onun egemen sınıfı olan Türkiye burjuvazisi tarafından kendi çıkarlarına artık yetmediği için tasfiye edilmiştir. Bu tasfiye operasyonu, ABD ve AB yönlendirmesi ve AKP eliyle gerçekleştirilmiştir. Üstelik laikliğin ortadan kaldırılması, kamusal alanların ve kamusal kültürün yok edilmesi, bölgedeki sınırların değişmesi ve ülkelerin parçalanması için sürdürülen askeri faaliyetlere katılım AKP öncesinde başlayan ve sürekliliği olan politikalardır. Dolayısıyla 1917 Ekim Sosyalist Devrimi'nin ortaya çıktığı devrimci atmosfere doğan Türkiye Cumhuriyeti, sermaye sınıfına ayak bağı olan bütün unsurlardan arındırılmıştır. Burada saldırılan, Türkiye'nin emekçi sınıflarıdır. Laiklik, kamusal çıkarlar kağıt üzerinde kalsa bile Türkiye işçi sınıfının sahiplenebileceği, dahası ona ait ve bundan böyle ancak onun elinde yeniden canlanabilecek değerlerdir.

- Bugün Erdoğan ve AKP hükümetinin bazı emperyalist ülkeler tarafından hedef tahtasına oturtulduğu açık bir gerçektir. Ancak onlar emekçi halkın çıkarlarını, işçi sınıfına ait bazı değerleri temsil ettikleri için değil, iç çelişkileri derinleşen emperyalist dünyada şimdiye kadarki güçlü müttefiklerinin çıkarlarına eskisi gibi denk düşmedikleri için hedef olmaktadırlar. Erdoğan'ın savunduğu kendi çıkarlarıdır ve arkasına Türkiye burjuvazisinin bu paylaşım kavgasındaki çıkarlarını almaya çalışmaktadır. Bunlarla Türkiye'nin işçi sınıfı arasında hiçbir bağ yoktur, tersine Erdoğan ve arkadaşları her gün ve her saat emekçi halka saldırmaktadır. Bu saldırılar, uluslararası tekellerin saldırılarıyla mutlak uyum içindedir.

- Türkiye'nin bölünmesi, parçalanması ya da bir iç savaşa sürüklenmesi, kapitalizmin uluslararası dinamiklerinin sonucu olarak gündeme gelen olasılıklardır. Bu tehditlerin kapitalizm sınırları içinde bertaraf edilebileceğini düşünmek ahmaklıktır. Emperyalizm aşamasında kapitalizm, paylaşım kavgası ve bu paylaşımın zemini olan savaşlar, işgaller, darbeler olmaksızın yapamaz. Emperyalist paylaşım mücadelelerinin her zaman merkez coğrafyalarından birisi olan Türkiye'nin emperyalist sistemden kopmadan kendisini bütünüyle güvenceye alması mümkün değildir. Geçmişte böylesi bir güvencenin, Türkiye burjuvazisinin sınıf düşmanı Sovyetler Birliği'nin varlığının sağladığı uluslararası statüko sayesinde mümkün hale geldiği unutulmamalıdır.

- Erdoğan'a dönük saldırıların Türkiye'ye saldırı anlamına geldiği iddiası, Türkiye'de yaşayan herkesin Erdoğan'da somutlanan ortak çıkarları olduğu yalanının yanı sıra kapitalizm koşullarında barışçı bir dış politikanın mümkün olduğu safsatasına da dayanmaktadır. Oysa biz biliyoruz ki, Türkiye'de halkın Erdoğan'la olan çıkar çatışması ile bazı emperyalist ülkelerin ya da Türkiye'de sermaye çevrelerinin Erdoğan ile olan çıkar çatışması tamamen farklı temellere sahiptir. Türkiye işçi sınıfının partisi olarak TKP'nin ne Erdoğan'la, ne şu ya da bu emperyalist ülkeyle, ne de Türkiye'de herhangi bir sermaye grubu ya da partisiyle yan yana gelmesi, geçici ya da kalıcı bir stratejik işbirliği içinde olması söz konusudur.

18. ABD'nin yıllar önce komünizmle mücadele pratiğinde yarattığı Fethullah Gülen örgütlenmesinin, eski ortağına karşı giriştiği operasyonun şiddeti veya etkili emperyalist merkezlerin Erdoğan'a karşı yürüttüğü kampanya, bize siyasi iktidarı savunma yükümlülüğü vermez. Aksine, bu durum bizi, Türkiye'yi bu kadar savunmasız hale getiren ve dış müdahalelere açan sermaye egemenliğine ve emperyalist ülke ve kurumlarına, onların topraklarımızdaki varlığına karşı mücadeleyi yoğunlaştırma görev ve sorumluluğu ile karşı karşıya bırakmaktadır.

19. Evet, Türkiye'nin Başkanlık sorunundan çok Erdoğan sorunu vardır. Ancak Türkiye'nin tek ya da temel sorunu Erdoğan değildir. Türkiye Komünist Partisi, Türkiye'nin varlığı ve bağımsızlığı için ABD emperyalizmine karşı Erdoğan'la; özgürlükler ve demokrasi için Erdoğan'a karşı herkesle (ve elbette emperyalist merkezlerle) işbirliği yapan sınıf uzlaşmacı tüm stratejileri reddetmektedir. Türkiye, sermaye sınıfının ve onun siyasi kadrolarının elinde karanlığa sürüklenmektedir. Bu sürüklenişe tutunarak üretilen her strateji emekçi halka ihanettir. Bu bağlamda**;**

20. Türkiye Komünist Partisi, sermaye sınıfıyla işçi sınıfı arasındaki tarihsel ve uzlaşmaz çelişkileri perdeleyen her tür konumlanış ve tutumdan uzak duracak, Erdoğan'ın şahsı etrafında gerçekleşecek bir saflaşmayı mutlak olarak reddedecektir. Bağımsızlık, ulusal egemenlik, özgürlük, demokrasi gibi kavramların sınıfsal içerikten bağımsız genel ve soyut karşılığı bulunmamaktadır. Emperyalizme, dinci gericiliğe, zorbalığa, baskılara karşı mücadele, sömürüye, eşitsizliklere, toplumsal adaletsizliğe karşı mücadeleden ayrılamaz. Bu mücadele başlıkları ayrıştırıldığında, aşamalara bölündüğünde işçi sınıfı güçlenmemekte, tersine zayıf düşmekte, patron sınıfının ve dolayısıyla emperyalizmin, uluslararası gericiliğin ekmeğine yağ sürülmektedir.

21. Türkiye Komünist Partisi bugünkü siyasi iktidara karşı mücadelenin ertelenemez, öncelikli bir görev olduğu inancındadır. Bu mücadele kuşkusuz Erdoğan'ın Başkanlık hırs ve iddiasını da kapsamaktadır. Ancak "Başkanlık" tek başına dünyanın sonu ya da başlangıcı olarak ele alınamaz. Bu indirgemeci yaklaşımda kaybeden her durumda halk olacaktır.

22. Siyasi iktidara karşı mücadele aynı zamanda ABD emperyalizmine, NATO'ya, Avrupa Birliği'ne karşı mücadeleyi yükseltmeyi gerektirir. TKP, Türkiye'nin ilerici birikiminin üzerine düşen "işbirlikçi" gölgeyi kaldırmak için her zamanki titizliğini ve uyanıklığını sürdürecektir. Bu titizlik ve uyanıklık, sermayenin "liberal" görünümlü unsurlarını "dost" olarak gören tüm anlayış ve platformlarla mücadeleyi de içermektedir. Bunun da ötesinde TKP, dış güçlerin Türkiye'de siyaset alanını yeniden yapılandırmak için yapacağı her hamleyi teşhir edip ona karşı çıkacak, sahte demokrasi kahramanlarının halkı aldatmasına izin vermeyecektir.

23. Bu koşullarda gericiliğe karşı aydınlanma mücadelesi, Türkiye işçi sınıfının ağırlığının artması ve sosyalizm hedefine yönelebilmesi için daha önemli hale gelmektedir. Toplumun ve devletin dinsel kurallarla yönetilmesi ve dinin eğitim, kültür, hukuk gibi alanlardaki ağırlığının artmasıyla sermayenin emeğe karşı saldırıları arasındaki ilişki her geçen gün daha bariz hale gelmektedir. Burjuva laisizminin inandırıcılığı kalmamış, dahası siyasal İslam'ın ezilenler için bir kurtuluş reçetesi sunduğu iddiası, AKP'nin fütursuz ve görgüsüz piyasacılığıyla geçen onca yıldan sonra büyük yara almıştır. Aydınlanma kavgası her geçen gün daha fazla sınıf mücadelesi eksenine yerleşmektedir. Aydınlanma Hareketi bu açıdan büyük değer kazanmakta ve söz konusu mücadele açısından eşsiz olanaklar sunmaktadır.

24. Erdoğan'ın Başkanlık hamlesine karşı mücadele, TBMM zeminine hapsedildiği oranda başarısızlığa mahkumdur. Bugün Meclis siyasi iktidarı dengeleyen ya da denetleyen bir kurum değil, onun kural tanımayan davranışlarını meşrulaştıran bir göz boyama aracıdır. 2013'teki halk kalkışmasından bu yana toplumun sürekli olarak düzen içi kurum, mekanizma ve aktörlere bel bağlaması için bilinçli bir çaba harcanmış, bunun sonucunda halkın özgüveni bir kez daha kaybolmuştur. Başkanlık hamlesine karşı sokak sokak, mahalle mahalle, işyeri işyeri örgütlenilmeli, bu hamle Türkiye'de olup bitenlere dair bütünlüklü bir fotoğrafın içine yerleştirilmeli ve emekçi halkın bağımsız örgütlülüğü ve direncini artırmaya özen gösterilmelidir. Başkanlıkla ilgili Anayasa değişikliğinin referanduma sunulması durumunda, "HAYIR" oylarının artması için çalışılmalı ve sandık hilelerine karşı halkın uyanıklığını artırıcı bir örgütlenmeye gidilmelidir. Gündemdeki Başkanlıkla ilgili referandumu boykotun hiçbir karşılığı yoktur.

25. Ancak TKP kendisini bütünüyle Başkanlık tartışmalarına sıkıştırarak zaman yitirmeyecektir. Genel bağlamından ve sınıfsal özünden kopartılmış her "gündem" Türkiye işçi sınıfının kayıplarını artırmaktadır. Parti, güncel görevleri geçiştirmeksizin tarihsel sorumlulukları doğrultusunda hareket etme yeteneğine sahiptir ve bu ikisini birbirinin karşısına hiçbir durumda koymayacaktır.

26. TKP'ye dönük 2014'te doruğa ulaşan ve partide büyük bir kriz yaratan liberal saldırı yenilgiye uğratılmıştır. 2012'den itibaren yoğunlaşan ve biçim değiştiren, Haziran Direnişi ile birlikte solun yurtsever, aydınlanmacı ve devrimci tutumunu kırmak için açık ya da örtülü müdahalelerle kapsamı genişleyen liberal operasyon partimizin örgütsel zayıflıklarından yararlanmış, parti içinde bu operasyonun bir parçası haline gelen bir ekibin partiyi krize sürüklemesi engellenememişti. 2014'te Atılım Kongresi bu operasyona boyun eğilmeyeceğini göstermiş, TKP'nin tasfiye girişimi engellenmiş, bugünse partimize dönük liberal saldırı nihai olarak yenilgiye uğratılmıştır.

27. TKP'nin mirası, öncelikli olarak TKP'nin siyasal hattıdır. Ülkede, bölgede ve dünyada son on beş yıl yaşanan karmaşık sürecin bütün dönemeçlerinde TKP programına, temsil ettiği sınıfın tarihsel çıkarlarına uygun bir konumlanış içine girmiş, bu konumlanışa uygun araçlarla gündeme müdahale etmiştir. Bu müdahalelerin boşa gitmediği açıktır. Türkiye Komünist Partisi'ni bir başarısızlık öyküsü gibi göstermek isteyen liberal operasyonun murat ettiği, TKP'nin Türkiye siyasetindeki varlığı ve etkisinin tasfiye edilmesiydi.

28. Türkiye Komünist Partisi'nin siyasal hattı, gelişkin bir siyaset kültürü olmaksızın varlığını sürdüremez. Komünistler devrimci mücadelede her yöntem ve aracı meşru göremezler. Yalan, abartı, dedikodu, bayağılık, ikiyüzlülük, omurgasızlık çürümeden medet uman burjuvaziye ait özelliklerdir. Parti işçi sınıfını kentli, çağdaş, dayanışmacı bir kimlikle siyasete taşır ve iyiyi, güzeli, doğruyu temsil eder. TKP'nin görevi komünist siyaset kültürünün sosyalizm mücadelesine ve parti yaşamının bütününe içselleştirilmesini sağlamaktır.

29. Türkiye Komünist Partisi, zengin ve özgün bir örgütsel birikimin üzerinde yükselmiştir. Bu birikimdeki eksilme ve sapmaların nelere yol açabileceği birden fazla kez ve ağır bedeller ödenerek görülmüştür. Parti siyasetinin örgütü her durumda ileri çekeceği iyimserliği açık bir biçimde yanlışlanmıştır. Örgütsel sorunların tek başına siyasal atılımlara havale edilemeyeceği 2014 sonrasında parti kongre ve konferanslarında kayıt altına alınmıştır. Önümüzdeki dönem, partinin iç yaşantısını devrimci bir perspektifle dönüştürmek için atılan adımlara yenileri eklenecektir. Parti sosyalizm mücadelesinin bir aracı olarak; güçlü ve güvenilir bir önderliğe, uyanık ve birikimli kadrolara, üyelerden dostlara gelişkin ve sürekliliği sağlanmış bir örgütlülüğe, her koşulda mücadele edebilecek olgunluk ve kanallara sahip kılınacaktır.

30. Türkiye Komünist Partisi işçi sınıfının partisidir. Komünist bir partinin toplumsal dinamiklerin bir bileşkesi olduğu tezi, geçmişte partiye dönük liberal operasyonun kendini en fazla ele veren önermesiydi. TKP toplumsal dinamiklerin bir bileşkesi değildir. Öncü parti toplumsal dinamiklere işçi sınıfının tarihsel çıkarları adına müdahale eder. Bu müdahalenin ete kemiğe bürünmesinin temel koşulu, işyeri örgütlenmesidir. TKP, örgütsel ve siyasal gündeminin ilk sırasına işyeri birimlerini koyarken, aynı zamanda Türkiye'nin aydınlanmacı ve yurtsever birikimini kemiren orta sınıf ideolojisine saldırmakta, solu teslim alan düzen içi dengelerin dışına çıkmaktadır.

31. Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları ile bugün emperyalist merkezlerin siyasal mühendislik girişimlerine eşlik eden ekonomik manipülasyon denemeleri birbirinden hiçbir biçimde ayrılamaz. TKP açısından görev değişmeyecektir: Faturayı emekçi halkın ödemesine her durumda karşı koyacağız. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra fırsatı değerlendirerek ardı ardına patronlar lehine düzenlemeler yapan AKP hükümeti ile Türkiye ekonomisiyle oynayarak halkı daha da yoksullaştıran dış güçler son tahlilde aynı saftadır. TKP Türkiye burjuvazisinin ya da onun has siyasi kadrolarının "milli"cilik oyununu bozacak, işçi sınıfını ayağa kaldıracaktır.

32. Türkiye kendi kurtuluşu için çıkış arayan bir diktatör, kendi sınıf çıkarlarını bu diktatörle birlikte ya da onsuz korumak için her yolu deneyen açgözlü sermaye sınıfı ve birbirleri ile zorlu bir mücadeleye tutuşmuş olan büyük uluslararası güçler arasında sıkışmıştır. Bu sıkışmayı kabullenen hiçbir kurtuluş reçetesi olamaz. Erdoğan'ın Türkiye burjuvazisi tarafından terki, onun şu ya da bu emperyalist ülke tarafından bir kenara atılması, çaresiz bir vatandaşın beklentisi olabilir ama sol için bir stratejinin şekilleneceği zemin olamaz. Türkiye solu ABD ya da AB'den medet umanlardan, cemaatlerle örtülü ya da açık bir işbirliğini içine sindirenlerden, Türkiye burjuvazisinin laiklik ya da demokrasiyi koruyacağı günü bekleyenlerden, Rusya-Çin ekseninin Türkiye'nin emekçi sınıfları için kurtuluş olacağını sananlardan kopamıyor, kopmaya cesaret edemiyor. TKP bu kopuşa imza atacaktır.

33. Komünistlerin yeri TKP'dir. Bugünün Türkiye'si, örgütsüzlüğün yalnızca geleceği değil bugünü de kaybetmek olduğunu göstermektedir. Umutsuzluk, karamsarlık ve korkunun ilacı partili mücadeledir. TKP hiçbir bireye, ekibe, gruba ait değildir. TKP programıyla, siyaset kültürüyle, örgütsel varlığıyla Türkiye işçi sınıfının partisidir. Ülke TKP'yi, TKP komünistleri çağırmaktadır. Gerisi bir ayrıntıdır;

GÖREV BAŞINA!